

**OBRAZLOŽITEV ZA PODELITEV LISTINE
"OBČINA PO MERI INVALIDOV"
ZA LETO 2013
OBČINI RAVNE NA KOROŠKEM**

Prisrčen pozdrav vsem udeleženkam in udeležencem današnjega svečanega dogodka. Pomemben je, ne le za invalide in njihove organizacije, temveč tudi za realizatorje Akcijskega načrta, ki so s svojo aktivnostjo prispevali k doseženim uspehom - pomenijo pridobitev za vse občane Občine Ravne na Koroškem. Udejanjanje projekta bogati skupnost, krepi njeno odgovornost in solidarnost za kakovost življenja vseh občanov tudi v tem kriznem času. "Občina po meri invalidov" je občina, ki se odziva tudi na posebne potrebe in stiske svojih občanov - od najmlajših do najstarejših - med njimi so tudi invalidi. Prav zanje je domača občina tisti družbeni prostor, v katerem dejansko živijo in doživljajo svoj vsakdan, a pogosto niso prepoznani kot enakopravni občani.

Že 10 let Zveza delovnih invalidov Slovenije uresničuje poseben projekt "Občina po meri invalidov" s ciljem, da lokalna skupnost prepozna svojo odgovornost za kakovost skupnega življenja vseh občanov in ukrepa za njihovo vključenost v skupnost in sodelovanje ter odločanje.

V tem času je potrjeno:

- da projekt spodbuja "pravo okolje" - občino, okolje, v katerem oseba z invalidnostjo zadovoljuje večino svojih potreb, kjer najbolj občuti "ovire" zaradi invalidnosti in je lahko njen vpliv na svoje in skupno življenje najmočnejši, če ima možnosti, da enakopravno sodeluje tudi v življenju skupnosti, soodloča, krepi svoje socialne vezi in odgovornosti;

- da je projekt od začetka izvajanja svojevrsten izziv za lokalno okolje - občino in istočasno pobuda za urejanje "zadev", stvari, ki oblikujejo socialno okolje za bolj kakovostno življenje vse skupnosti, ki je sposobna združiti, povezati ob človeku vse dejavnike v svojem okolju (javne službe, nevladne organizacije in gospodarstvenike). Župan ima pomembno vlogo.
- da "Občina po meri invalidov" pomeni osmišljenje in bogatenje skupnega življenja vseh, pomeni, da nihče ne bo odrinjen na družbeno obrobje in neprepoznan kot občanka / občan in osebnost z vsemi pravicami in dolžnostmi;
- da je izziv tudi za invalide, ne glede na vzrok invalidnosti, zavezuje društva in organizacije invalidov, da se povezujejo, koordinirajo svoje delovanje, se aktivirajo in tako prispevajo k realizaciji projekta, ki je dejansko namenjen vsem invalidom in vsem občanom, da se krepí skupna odgovornost vseh za skupno življenje v občini;
- da je uresničevanje projekta istočasno tudi proces ozaveščanja vseh občanov in dejavnikov v občini, proces, v katerem ne odstranjujemo le vidne in moteče ovire, temveč tudi tiste v nas samih; je v dojemanju realnosti skupnega življenja, v katerem naj ne bo nihče "prezrt", nerazumljen, socialno izključen ali celo diskriminiran, bo spoštovan kot osebnost.

Občina Ravne na Koroškem se je odločila za sodelovanje v projektu Zveze delovnih invalidov Slovenije "Občina po meri invalidov" in se nanj odgovorno pripravljala. V Akcijskem načrtu je skladno s cilji projekta oblikovala konkretne cilje svojega okolja, ki so se izoblikovali v pripravljalnem obdobju, v skupnih pripravah različnih dejavnikov in ob upoštevanju "Standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov" in "Konvenciji o pravicah invalidov".

V Akcijskem načrtu Občine Ravne na Koroškem je opredeljenih pet ciljev s konkretnimi nalogami. Načrt je vgrajen v občino, se odziva na razmere v občini, je temelj za skupno delovanje, za realizacijo projekta, za doseganje ciljev tudi v kriznih razmerah.

Projektni svet Zveze delovnih invalidov je spremljal priprave občine za vključitev v projekt in za uresničevanje ciljev Akcijskega načrta v prvem letu, skladno z opredeljenimi petimi cilji občine.

Prvi cilj je zagotovitev možnosti skupnega življenja in neodvisnega življenja invalidov v svojem lokalnem okolju z odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir. Številne naloge so uspešno opravljene, ostajajo še pri drugih nosilcih javnih funkcij zaradi "pomanjkanja" finančnih sredstev. To dejstvo kaže, da so druge "ovire" še vedno aktualne, da bi dejansko zagotovili možnosti skupnega življenja - neodvisnega življenja invalidov - v svojem lokalnem okolju. Uspešno se realizira zlasti tam, kjer je bolj vidna vloga občine in neposredno v dobro vseh občanov; nekateri dejavniki se sklicujejo na krizne razmere. Za neodvisno življenje je potrebno ustvarjati tudi druge pogoje in tako usposablјati invalida kot javnosti.

Razvoj podpornih služb je drugi cilj, pomemben tako za doseganje čim bolj neodvisnega življenja invalidov in vključevanje invalidov v življenje občine. Spodbujanje javnih služb, zlasti zdravstva in socialnega varstva, da nadgrajujejo svoje delovanje z raznovrstnimi novimi projekti (tudi mednarodnimi) v podporo invalidom in za invalide, da jih vključujejo v svoje dejavnosti, aktivirajo invalide za realen odnos do samega sebe, svoje življenjske situacije, kakor tudi krepijo vlogo invalidskih društev v odzivanju na stiske svojih članov s svojimi programi, društveno posebnimi socialnimi programi, je zelo pomembno.

S podporo nevladnim organizacijam - društvenim aktivnostim daje občina podporo s sofinanciranjem programov društev, zlasti podpira razvojne, inovativne projekte (prve izkušnje so dragocene). Različne oblike soočanja s krizo so vgrajene v delovanje javnih služb in aktivnosti društev.

Sodelovanje društev invalidov tega območja temelji tako na Dogovoru večine društev in vlogi, ki jo ima Društvo invalidov Mežiške doline, ki povezuje društva v odgovornosti za uresničevanje akcijskih nalog, da razvijejo tudi svoje programe za realizacijo skupnih ciljev - akcijskega načrta, v povezanosti vseh dejavnikov v občini, od javnih služb do gospodarstvenikov. Občina je v fazi priprave svojih aktov za izboljšanje položaja invalidov v občini. Pomembno vlogo ima Svet za invalide kot stalno delovno telo občinskega sveta.

Tretji cilj; krepitev osveščenosti družbe o pravicah in potrebah invalidov se prepleta s posameznimi akcijskimi nalogami - nosilci teh nalog - zagotavlja večjo informiranost vseh prebivalcev in še posebej invalidov, tako o pravicah kot tudi odgovornosti. Občina je sprejela pobudo za ureditev INFO TOČKE ZA INVALIDE. Prav tako bo Medgeneracijski center aktivnosti Ravne na Koroškem središče aktivnosti vseh generacij, torej tudi invalidov - za lažji dostop bo vse prilagojeno.

Ocena, da je večina invalidov še vedno zelo slabo seznanjena s svojimi pravicami in vrsto strokovno podpornih storitev, je spodbudila številne ukrepe. Na Okrogli mizi na temo "Zaposlovanje invalidov, zaposlitvena rehabilitacija invalidov in socialno podjetništvo" je župan mag. Tomaž Rožen predstavil projekt "Občina po meri invalidov"; na občinski spletni strani je uvedena posebna rubrika "Občina po meri invalidov"; sprejeta

je akcija "Obrtniki - prijazni do invalidov". Nekatera sredstva javnega obveščanja se sicer odzivajo na aktivnosti, vendar ne v pričakovani meri.

Četrty cilj obsega sodelovanje vseh dejavnikov v občini in vključevanje invalidov v aktivnosti in delovanje lokalne skupnosti: tako so v Koroškem pokrajinskem muzeju uredili dostopnost znotraj objekta, besedilo kratke predstavitve zloženke muzejske dejavnosti v Brailovi pisavi, tolmačenje vsebin na javnih prireditvah gluhih in naglušnim s prostovoljnim delom, občina sofinancira športni društvi Društva paraplegikov in Samorastnik. V občini so ponosni na svoje državne prvake – invalide v veleslalomu, plavanju, kegljanju, odbojki sede, organizirana območna tekmovanja ...

Peti cilj spodbuja ne le krepitev obstoječih programov, temveč tudi razvoj novih programov - ne le tradicionalne aktivnosti, temveč inovativnost, za višjo kakovost življenja v lokalnem okolju na vseh področjih. Zato bo lokalna skupnost še naprej podpirala invalidske in druge organizacije, tako za izvajanje njihove dejavnosti in še posebej za razvojne programe, nudila jim bo pomoč in svetovanje s strani strokovnih služb občine in spodbujala povezovanje in sodelovanje z lokalno samoupravo.

Projektne svet Zveze delovnih invalidov Slovenije je na svoji 10. redni seji 17. oktobra 2013 na podlagi pregledane dokumentacije in opravljenih neposrednih razgovorov in ogledov v Občini Ravne na Koroškem ter obširne razprave sprejel naslednje ugotovitve:

- projekt je spodbudil odgovornost in povezanost aktivnosti vseh odgovornih nosilcev v lokalni skupnosti;
- okrepila se je vloga in odgovornost župana, občinskega sveta in občinske uprave, tako, da so uspeli akcijsko uspešno povezati vse dejavnike na lokalnem nivoju;

- uspeli so ustvariti sodelujoče delovanje celotne lokalne skupnosti, ki podpira aktivnosti za uresničevanje izenačenih možnosti invalidov kot enakopravnih občanov;
- projekt je sprejet kot priložnost in možnost za novo kakovost življenja vseh občanov in ne le invalidov;
- da poročilo o izvajanju Akcijskega načrta ukrepov za izboljšanje položaja invalidov v Občini Ravne na Koroškem za leti 2012 in 2013 kaže, da občina odgovorno, celostno/celovito uresničuje interese in potrebe vseh invalidov, ob upoštevanju njihovih specifičnosti in značilnosti lokalne skupnosti.

Z največjim zadovoljstvom sporočam, da si je Občina Ravne na Koroškem zaslužila listino "Občina po meri invalidov" za leto 2013.

Spoštovani zbor!

Čestitam vsem občanom Občine Ravne na Koroškem.

Zora Tomič, predsednica

projektnega sveta ZDIS za projekt "Občina po meri invalidov"

